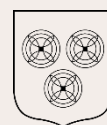

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Bergetskolan och fritids

2022

**ORSA
KOMMUN**

Introduktion

Detta är Bergetskolan och fritidshemmet Bergatrollets plan mot diskriminering och kränkande behandling. Den beskriver vårt systematiska och målinriktade likabehandlingsarbete som syftar till att **främja** lika rättigheter och möjligheter för alla elever, samt att **förebygga** och förhindra trakasserier och kränkande behandling på skolan och i fritidshemmet. Planen beskriver även det **åtgärdande** arbete som vi utför när någon känner sig utsatt.

Trakasserier är kopplade till diskrimineringsgrunderna, medan kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet genom att till exempel retas, mobba, frysa ut, knuffas eller fysiskt göra någon illa.

De lagstadgade diskrimineringsgrunderna är: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Från och med 1 januari 2022 kommer förskolor och skolor i Orsa kommun använda sig av en digital plattform för att hantera kränkningsärenden. Denna plattform heter Drafit och ligger på kommunens intranät, samt på Schoolsoft och kan användas via dator, mobil eller surfplatta. Plattformen är GDPR-säker och effektiviserar arbetet genom mindre pappershantering. Denna hantering ger oss en tydlig överblick över ärenden och statistiken hjälper oss att rikta resurser rätt i det förebyggande och främjande arbetet.

Planen är indelad i tre kapitel enligt följande:

Kapitel 1: *Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling*

Kapitel 2: *Våra beslutade åtgärder utifrån genomförd utvärdering och kartläggning*

Kapitel 3: *Våra rutiner för att utreda och åtgärda när en elev diskriminerats, trakasserats eller kränkts*

Vår vision

Arbetet med likabehandling och trygghet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde, samt att utveckla en skolmiljö där alla elever får förutsättning för att lära, utvecklas och må bra i en trygg miljö. Likabehandlingsarbetet skall genomsyra hela verksamheten - undervisning, förhållningssätt, regler och rutiner.

Vi vill skapa en miljö där hänsyn, gott uppförande och ömsesidig respekt präglar umgängestonen.

Vi vill att alla elever känner sig sedda och att ingen utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

Arbetet med likabehandling i skolan handlar om
att förverkliga FN:s barnkonvention

Kapitel 1: *Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling*

Samarbete är grunden för ett framgångsrikt arbete mot diskriminering och kränkningar. Vi vill att likabehandlingsarbetet skall involvera all skolpersonal, samtliga elever och deras vårdnadshavare. Allas möjlighet till delaktighet och inflytande är viktigt för att vi skall nå vårt mål med en trygg arbetsmiljö och ett gott socialt klimat på skolan. Deltagandet innefattar såväl kartläggningsarbetet, analys och framtagande av aktiva åtgärder, samt uppföljning och utvärdering.

Elevernas delaktighet

- Klassråd - trygghetsvandringar
- Elevråd
- Enkätundersökning – samtliga elever, höst- och vårtermin
- Analys av enkätsvaren delges eleverna
- Trygghet och trivselteam - kamratstödjare
- Utvecklingssamtal – läraren frågar om trygghet och trivsel
- Hälsosamtal med skolsköterskan – frågor om trygghet, trivsel
- Elevhälsans samtal med eleverna med fokus på trygghet och hälsa
- Trivselregler

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Föräldramöte – varje hösttermin
- Utvecklingssamtal
- Öppet hus på vårterminen åk F
- Föräldraråd 1–2 ggr / termin
- Temakvällar för föräldrar 1 ggr/ termin, kommunövergripande
- SchoolSoft – information och eventuell enkät

Personalens delaktighet

- Arbetslagsmöten
- Arbetsplatsmöten (APT) – alltid en punkt på dagordningen om Plan mot diskriminering och kränkande behandling
- Enkätundersökning
- Analys av elevenkät
- Elevhälsoteamet
- Kollegialt lärande, lärlag
- Systematiskt kvalitetsarbete
- Trygghetsteamet
- Barnkonventionen

Förankring av planen

Denna plan är skolans verktyglåda vad gäller främjande och förebyggande arbetet likabehandling, trygghet och trivsel i skolan. För att planen skall fungera som den verktyglåda den är tänkt att vara behöver den vara väl känd och förankrad i verksamheten. Personal, elever och vårdnadshavare skall vara delaktiga i utformandet av planen samt ha kännedom om att den finns och vad den innehåller.

Den färdiga planen ska presenteras på elevråd, klassråd, föräldraråd, föräldramöten och APT-möten. Arbetslagen diskuterar innehållet i planen löpande under året. Planen tas också upp regelbundet på klassrådet och i elevrådet.

Utvärdering av 2021 års plan

Planen har utvärderats på APT. Har vi genomfört aktiviteter som planerat? Vad har gått bra? Mindre bra?

- Majoriteten av åtgärderna har vi genomfört.
- Trivsel och trygghetsenkäten genomfördes under vårterminen 2021 i alla klasser. Berörda lärare som genomförde enkäten i sina klasser upplevde att eleverna hade svårt att genomföra den och resultatet visar att vi har 12 elever som inte känner sig trygga i skolan. Vid utvecklingssamtal och hälsosamtal med elever och föräldrar visar att det endast är några få elever som inte känner sig trygga på skolan. Åtgärder för att alla elever ska känna trygghet görs så snart vi får vetskap om att vi har otrygga elever.
- Efter trygghetsvandring höstterminen 2021 framkom att det är viss otrygghet kring skolans snöhögar. Vi åtgärdar detta med att rastvärdarna ska vara mer närvarande vid snöhögarna. Vid den smala korridoren i anslutning till skolans bibliotek är det mörkt och trångt. Åtgärder är att all personal som är i den delen av skolan ser till att lamporna alltid är tända och det tejpas mittlinjer.
- Under hösten startade Rastoteket upp och blev snabbt ett populärt ställe. Eleverna lånar lekmaterial där att sysselsätta sig med på rasten och detta har minskat konflikter ute.
- Rastaktiviteter har fungerat bra, allt fler elever väljer att delta.
- På grund av covid 19 pandemin har flertalet aktiviteter utgått under 2021.
  - Föräldramöte i åk F-3
  - Föräldraråd.
  - Kommunövergripande temakvällar för föräldrar.
  - Kamratveckan vårterminen och höstterminen.
  - Fadderaktiviteter.
  - Bergetolympiaden.
  - Föräldraveckor
  - Temadagar funktionsnedsättning.
  - Vårda språket veckan.

Trots att många aktiviteter fallit bort, framkommer det efter samtal med våra elever och minskade kränkingsrapporter att eleverna känner sig trygga på Bergetskolan.

Kapitel 2: Våra beslutade åtgärder utifrån genomförd utvärdering och kartläggning

Kartläggning

- Enkät har gjorts för elever i alla klasser på slutet av vårterminen
- Enkät för personal.
- Utvecklings- och hälsosamtal har genomförts som tar upp frågor kring planen.
- Elevintervjuer
- Trygghetsvandring

Mål

- Involvera elever, vårdnadshavare och personal i arbetet kring planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Våra åtgärder för "Trygghet och trivsel"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
Trivsel och trygghetsteam åk 3–6 (=kamratstödjarna)	Löpande	Ingela Midsem Karlms, Yvonne Bäcker
Kamratveckan	Efter genomförande	Trivsel och trygghetsteam
Jultipsrunda åk F-6 i faddergrupper	Efter genomförande	Trivsel och trygghetsteam
Trivselregler/Ordningsregler Fritids, åk F-6	December 2022	Rektor
Fadderaktiviteter	Efter genomförande	Klasslärare
Använda Lågaaffektivt bemötande	Löpande	All personal på skolan
Bergetolympiad vårterminen 2022	Efter genomförande	Saga Wiström, Veronica Eriksson Fyhr och åk 6
Rast- och bussvärd	Vid terminsslut och termins början	Rektor tillsammans med arbetslagsledare
Arbete med barnkonventionen F-6 och Fritids	December 2022	Berörda pedagoger
Rastaktiviteter	Löpande	Saga Wiström, Emma Sjöberg
Vårda språket veckan	Efter genomförande	Trivsel och trygghetsteam
Mittlinjer i korridorerna	Löpande	Rektor
Belysning korridor vid bibliotek	Efter genomförande	Rektor
Föräldraveckor, höst- och vårtermin	Efter genomförande, vårdnadshavare gör kort enkät om dagen	Rektor ihop med berörda pedagoger
Rastoteket	Löpande	Emma Sjöberg Saga Wiström
Draperi vid dörrar till omklädningsrum	Efter genomförande	Rektor

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden
"Kön"

Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
Medvetna diskussioner i det vardagliga arbetet	Vid enkättillfällena	Alla pedagoger
Arbete med barnkonventionen F-6 och Fritids	December 2022	Berörda pedagoger
Tjänstetillsättning	Vid aktuella tillfällen	Rektor
Pedagoger ifrågasätter rådande könsnormer, t.ex. "Har färger kön?" Inte överföra våra "gamla" värderingar på eleverna genom att ta upp saker som för dem redan är självklara.	Löpande	Alla pedagoger
Könsneutrala lekytor på fritids	December 2022	Fritidspersonalen

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden
"Könsöverskridande identitet eller uttryck"

Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
Könsneutrala toaletter	December 2022	Rektor
Tillgång till könsneutralt omklädningsrum. (Vid behov och efter medgivande av berörd elevs vårdnadshavare)	December 2022	Rektor
Arbete med barnkonventionen F-6 och Fritids	December 2022	Berörda pedagoger
Pedagoger ifrågasätter rådande könsnormer, t.ex. "Har alla flickor långt hår?" Inte överföra våra "gamla" värderingar på eleverna genom att ta upp saker som för dem redan är självklara.	Löpande	Alla pedagoger
Läsa böcker, fakta- och skönlitterära, lämpliga för ålder	Löpande	Berörda pedagoger

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden
"Religion eller annan trosuppfattning"

Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
Undervisningen i SO – Neutral vid undervisning i religion och prata om religionsfrihet.	December 2022	SO-lärare
Hitta likheter i stället för skillnader i de olika världsreligionerna	December 2022	SO-lärare
Ha en almanacka med världsreligionernas högtider i varje klass och synliggöra detta i det vardagliga arbetet	December 2022	Klasslärare
Arbete med barnkonventionen F-6 och Fritids	December 2022	Berörda pedagoger

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden
"Sexuell läggning"

Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
Könsneutrala toaletter	Terminsslut	Rektor
Tillgång till könsneutralt omklädningsrum? (Vid behov och efter medgivande av berörd elevs vårdnadshavare)	December 2022	Rektor
Sex- och samlevnadsundervisning utifrån denna diskrimineringsgrund, åk 3–6	December 2022	NO/SO-lärare
Olika familjer sammansättning, F-6	December 2022	Klasslärare
Arbete med barnkonventionen F-6 och Fritids	December 2022	Berörda pedagoger

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden
"Etnisk tillhörighet"

Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
Se över läromedel utifrån ett normkritiskt perspektiv. Förmedlas en stereotyp bild av olika etniska grupper?	Inför användning av läromedel	Berörda pedagoger
Arbeta med materialet "Att förebygga rasism" åk 4–6	Efter genomförande	Berörda pedagoger

Världskartor i varje klassrum för att visa på olika perspektiv – fysiskt eller via smartboard	December 2022	Berörda lärare
Arbete med barnkonventionen F-6 och Fritids	December 2022	Berörda pedagoger
Information från skola och fritids på flera språk	December 2022	Rektor, ledning för Lärande

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden
"Funktionsnedsättning"

Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
Skapa en NPF-vänlig miljö. Skapa pedagogisk tillgänglighet för elever med funktionsnedsättning. Tydlighet, struktur, förutsägbarhet, anpassningar efter kognitiva svårigheter, socialt samspel och kommunikation.	VU-dagar och fortlöpande på EHT och EHM	Pedagoger, EHT och rektor
Läs- skriv- språksvårigheter. Anpassa undervisningen så att den fungerar för alla	VU-dagar och fortlöpande på EHT och EHM	Pedagoger, lärlaget, EHT och rektor
Ljudutjämningsystem i klassrummen.	December 2022	Rektor
Handikapptoaliter	December 2022	Rektor
Anpassade lokaler för till exempel rullstolsburna	December 2022	Rektor
Skolgång enligt särskolans läroplan	EHT	EHT, Rektor
Anpassad studiegång enligt 3 kap 9–12 §§ Skollagen	EHT	Rektor
Arbete med barnkonventionen F-6 och Fritids	December 2022	Berörda pedagoger

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden
"Ålder"

Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
Arbete med barnkonventionen F-6 och Fritids	December 2022	Berörda pedagoger
Tjänstetillsättning	Vid aktuellt tillfälle	Rektor
Kamratvecka	Efter genomförandet	Trygghet- och trivselteam
Faddergrupper	December 2022	Berörda pedagoger

Kapitel 3: Bergetskolans rutiner för att utreda och anmäla kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering är enligt diskrimineringslagen att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder). Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

Kränkande behandling är det begrepp som används i 6 kapitlet skollagen. Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier, kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Steg 1 - Ingripa

Den som ser pågående kränkning, diskriminering eller trakasserier skall genast ingripa så att händelsen avslutas.

Steg 2 - Utreda

Den som sett eller får höra om händelse samlar information från de inblandade samt dokumenterar noggrant vad som sägs. På Bergetskolan görs utredningen av mentor eller annan personal med stöd av elevhälsoteam och rektor/biträdande rektor.

En utredning som allsidigt belyser vad som hänt och som omfattar både den eller de som kan ha utfört kränkningen och den eller de som blivit utsatta ska göras. Utredningen kan visa att kränkning inte har skett.

Utredningen ska innehålla en analys av orsakerna till det inträffade och ge tillräcklig information för en bedömning av vilka åtgärder som måste vidtas för att trakasserier eller kränkningar inte ska inträffa igen.

Steg 3 - Anmäla

Enligt Skollagen (2010:800) ska lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, kränkande behandling, sexuella trakasserier eller andra trakasserier i samband med verksamheten är skyldig att utreda och om man bedömer att kränkning skett, anmäla detta till rektorn som i sin tur ska anmäla vidare till huvudmannen.

Utredningen dokumenteras och skall beskriva vad som hänt och vilka åtgärder skolan ska vidta och varför åtgärderna valts. Den samlade dokumentationen ska sedan ge en bild av hur det ser ut i fråga om kränkningar och trakasserier på hela skolan för att sedan kunna användas i förebyggande syfte. Information om kränkningar och trakasserier samt dokumentationen ska tillföras verksamhetschef.

Steg 4 - Åtgärda

De åtgärder som sätts in ska riktas vid bedömt behov mot både den som blivit utsatt och den eller de som utövat kränkningen. Åtgärderna följs upp för utvärdering om önskad effekt. Ett samarbete i arbetslaget underlättar för alla. Mentor eller berörd personal talar med den eller de som utfört en och en. Man förklarar vad som har hänt och vilket beteende som måste upphöra.

Förslag på åtgärder:

- Se över gruppindelningar och eventuella anpassningar.
- Placeringar i klassrum, omklädningsrum, kapprum, kösystem.
- Extra vuxen under raster och ev. vissa ämnen.
- Medlingssamtal vid konflikt.
- Separata raster.
- Anpassningar till och från skolan.
- Samtal med elev (mentor, rektor och/eller kurator).
- Samtal föräldrar och elev (mentor, rektor och/eller kurator).
- Veckomål (kortsiktigt). Utarbetas, utvärderas och förnyas i samarbete med elev och i vissa fall vårdnadshavare.
- Trygghetsperson.

Steg 5 - Informera

Ansvarige utredare informerar vårdnadshavare samt arbetslag om det som hänt, samt att en kränkingsanmälan gjorts. I vissa fall kan fler samtal hem vara nödvändigt.

Steg 6 - Uppföljning

Rektor har ansvar för att försäkra sig om att det anmälda beteendet upphört. På Bergetskolan följs ärenden om kränkande behandling upp vid Trygghetsteamets möten samt EHT för att utvärdera insatta åtgärder och för att försäkra oss om att ovälkomna beteenden upphört.

Skolan behöver möta alla elevers behov. I vissa fall av grova kränkningar eller trakasserier kan det finnas fog för att upprätta en plan för både den utsatte och förövaren.

Visar det sig vid uppföljning att trakasserier eller kränkning inte upphört kan det bli aktuellt med disciplinära åtgärder enligt Skollagen kap 5.

Ytterligare åtgärder

I vissa fall av upprepade grova kränkningar, trakasserier eller sexuella trakasserier kan anmälan till polis eller socialtjänsten bli aktuell.

Elev som är utsatt för kränkande behandling och upplever att man inte får tillräcklig hjälp från skolan, kan anmäla skolan till Barn- och elevombudet (BEO) vid Skolinspektionen.

Barn- och elevombudet utreder anmälningar om kränkande behandling och kan företräda enskilda barn och elever i domstol (BEO) tel. 08 - 586 080 00.

När det är fråga om diskriminering eller trakasserier kan ärendet anmälas till Diskrimineringsombudsmannen (DO) tel. 08 - 120 20 700.